

Skipulagsstofnun - Skipulagsgátt

Borgartún 7b
105 Reykjavík

Flóahreppi, 21. nóvember 2025

Efni: Tilkynning til ákvörðunar um matsskyldu – Aukin efnistaka í Súluholts- og Súluholtshjáleigu

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 24.10.2025 varðandi umsagnarbeiðni vegna máls nr. 1443/2025: Aukin efnistaka í landi Súluholts og Súluholtshjáleigu: Tilkynning um framkvæmd (Tilkynning til ákvörðunar um matsskyldu).

Á 329. fundi sveitarstjórnar Flóahrepps var eftirfarandi bókað:

„Umsagnarbeiðni frá Skipulagsgátt máli 1443/2025 – Aukin efnistaka í landi Súluholts og Súluholtshjáleigu

Fyrir liggur umsagnarbeiðni frá Skipulagsgátt vegna máls 1443/2025 er varðar aukna efnistöku í landi Súluholts og Súluholtshjáleigu. Um er að ræða stækkun á námu sem nemur um 349.000 m³. Þegar hefur áætluð fyrri efnisvinnsla á svæðinu verið um 150.000 m³ og nær fyrirspurn um matsskyldu til þeirrar efnisvinnslu sem þegar hefur farið fram auk fyrirhugaðrar stækkunar eða alls um 499.000 m³ efnistöku á um 16 ha landi. Framkvæmdirnar eru tilkynningarskyldar til ákvörðunar um matsskyldu til Skipulagsstofnunar skv. tölulið 2.02 í 1. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Sveitarstjórn Flóahrepps bendir á að ljóst er að áhrif aukinnar efnistöku og efnislosunar á nærumhverfið og nágretta er nokkur og bendir þar m.a. á að þegar mest umsvif eru í námunni eru farnar um 100 ferðir á dag miðað við upplýsingar í framlagðri skýrslu. Það er fyrir utan alla þá umferð sem fylgir efnislosun á svæðið, sem er umtalsverð þar sem um er að ræða efnislosunarsvæði fyrir Sveitarfélagið Árborg. Ofaná það bætist svo við umferð íbúa og annarra sem fara um veginn. Um er að ræða malarveg og eins og bent er á í skýrslunni þá er hann breiður og auðvelt að mætast en rykmengun og mikið slit á vegkaflanum hefur veruleg áhrif á þá sem um veginn fara og búa í nálægð við hann. Í skýrslunni kemur fram að vegurinn sé rykbundinn þegar þarf til að draga úr áhrifum rykmengunar en ekki kemur fram hver er ábyrgur fyrir því að sinna fullnægjandi rykbindingu á meðan efnislosun og efnistaka fer fram á námunum. Vegurinn liggur mjög nærri íbúðabyggð og lögbýlum og því ljóst að umferð þungra vörubíla hefur áhrif á þá sem þarna búa. Sveitarstjórn bendir einnig á að aukin umferðarhætta er við vegamót Gaulverjabæjarvegur og Öfundarholtsvegur sem og við vegamót Villingaholtsvegur og Öfundarholtsvegur vegna aukinnar umferðar vörubíla. Hvorki Villingaholtsvegur né Gaulverjabæjarvegur eru skilgreindar aðalbrautir og því ekki biðskylda heldur gildir hægri regla á þessum vegamótum. Sömuleiðis eru vegtengingar við efnislosunar- og efnistökusvæðið orðnar þéttar á kaflanum frá Súluholtsi að efnislosunar- og efnistökusvæðinu.

Sveitarstjórn telur á ýmsan hátt jákvætt að efnistökusvæði sé á svæðinu enda dregur það úr vegalengdum þegar unnið er að framkvæmdum á svæðinu og getur á þann hátt haft jákvæð umhverfisáhrif og dregið úr kostnaði við framkvæmdir. En samhliða stækkun á svæðinu þarf að mati sveitarstjórnar að huga að ofangreindum þáttum til að lágmarka áhrif á íbúa og aðra sem dvelja á svæðinu vegna neikvæðra áhrifa.

Sveitarstjórn felur sveitarstjóra að vinna drög að umsögn í samráði við sveitarstjórn og óskar jafnframt eftir því að umsagnir berist í skipulagsgátt frá umhverfis- og samgöngunefnd Flóahrepps, Heilbrigðiseftirliti Suðurlands, skipulagsfulltrúa sveitarfélagsins og Vegagerðinni.

Samþykkt með 5 atkvæðum.“

Með vísan í ofangreinda bókun sveitarstjórnar er hér með ítrekað mikilvægi þess að samhliða ákvörðun um matsskyldu skuli skoða vel hvernig mæta skuli aukinni umferð um Öfundarholtsveg þar sem þessi aukna umferð, þegar mesta vinnslan fer fram í námunum, fer um slæman malarveg og getur haft neikvæð áhrif á íbúa við veginn og aðra vegfarendur. Sem dæmi fer skólabíll með börn á grunnskólaaldri um veginn amk tvisvar sinnum á dag.

Að mati sveitarstjórnar ætti að skilgreina hver er ábyrgðaraðili á því að viðhalda fullnægjandi ástandi vegarins og rykbindinu þar sem Vegagerðin hefur sinnt takmörkuðu viðhaldi vegna þessarar auknu umferðar þungaflutninga um veginn. Hér þarf því að mati Flóahrepps að skoða hvort sú ábyrgð ætti að vera á framkvæmdaaðila, viðkomandi verktaka hverju sinni eða námueigendum þannig að eðlilegu viðhaldi vega sé sinnt og að starfstími í námum sé innan eðlilegra marka til að lágmarka óþægindi þeirra sem búa nærri námunni.

Þar sem umferðarþungi er mikill vegna núverandi efnistöku og efnislosunar, og fyrirséð að slíkt verði áfram við stækkuná efnistökusvæðinu, er að mati sveitarstjórnar, mikilvægt að veghaldari bregðist við með aðgerðum sem auka umferðaröryggi á svæðinu svo sem með lagningu bundins slitlags á veginn, breytingu á aðalbrautakerfinu þannig að Villingaholtsvegur og Gaulverjabæjarvegur verði skilgreindar aðalbrautir og einnig með viðeigandi merkingum og viðvörðunarskiltum vegna þungaflutninga og þéttra vegtenginga á svæðinu.

Að mati sveitarfélagsins Flóahrepps eru ýmsir kostir við staðsetningu efnistöku- og efnislosunarsvæðis í Súluholti og Súluholtshjáleigu enda staðsett á þegar röskuðu svæði að mestu leiti. Huga ætti þó að því að lágmarka eins og kostur er ónæði og óþægindi fyrir þá íbúa sem búa og starfa í nágrenninu vegna vinnslunnar sem þarna fer fram með viðeigandi mótvægisáðgerðum eins og kostur er. Efnistaka í miðju sveitarfélagsins er jákvæð m.t.t. umhverfissjónarmiða og getur dregið úr kostnaði við framkvæmdir á svæðinu.

Virðingarfyllst,

f.h. sveitarstjórnar Flóahrepps

Hulda Kristjánsdóttir, sveitarstjóri